

PRAKSISOVERSIGT · ADVOKATER

Praksisoversigt over almindelige principper for advokaters adfærd

God advokatskik, uafhængighed og tilsyn efter retsplejelovens § 126

Version 2 Opdateret 21. jul. 2026 49 afgørelser · 1997-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Retsplejelovens § 126 er den bærende adfærdsnorm for danske advokater: en retlig standard, hvis nærmere indhold fastlægges gennem Advokatnævnets og domstolenes praksis, suppleret af De Advokatetiske Regler og CCBE's fælles etiske normer som vejledende fortolkningsbidrag. Praksis viser et fast mønster: uafhængighed og loyalitet over for klienten er ufravigelige, men de er ikke ubegrænsede – advokaten må ikke gå videre, end berettigede hensyn til klientens interesser tilsiger, og skal samtidig respektere retten, modparten og tredjemand. Håndhævelsen sker gennem Advokatrådets risikobaserede tilsyn og Advokatnævnets sanktionssystem (irrettesættelse, bøde op til 600.000 kr. og frakendelse), med fuld – men tilbageholdende – domstolsprøvelse efter §§ 147 d og 147 e.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01 God advokatskik i retsplejelovens § 126, stk. 1, er en retlig standard, hvis indhold fastlægges løbende gennem Advokatnævnets og domstolenes praksis og tilpasses samfundsudviklingen.
- 02 De Advokatetiske Regler er Advokatrådets vejledende retningslinjer og er hverken bindende for Advokatnævnet eller for domstolene – de er et fortolkningsbidrag, ikke en retskilde med selvstændig bindende virkning.
- 03 Den gennemgående prøvelsesformel i nævnspraksis er, om advokaten er gået videre, end en berettiget varetagelse af klientens interesser tilsiger; er svaret nej, frifindes advokaten, uanset at adfærden er ubehagelig for modparten.
- 04 Advokatens uafhængighed er både en organisatorisk og en funktionel norm: § 122 udelukker som udgangspunkt offentlig ansættelse, og §§ 124 og 124 c begrænser ejerkredsen i advokatselskaber, så virksomheden ikke domineres af interesser, der er advokatvirksomheden uvedkommende.
- 05 Uafhængighedskravet skærpes, når advokaten påtager sig hvervet som uvildig undersøger – utilstrækkeligt konflikttjek forud for en advokatundersøgelse kan i sig selv være en tilsidesættelse af god advokatskik.

-
- 06** Den, der undersøges i en advokatundersøgelse, skal som udgangspunkt have adgang til advokatens oplysninger om vedkommende og forud for afrapporteringen have oplyst, hvilke konkrete handlinger og hvilke regler advokaten mener er overtrådt – og hvorfor.
-
- 07** Bevisbyrden for, at den fornødne rådgivning faktisk er ydet, påhviler advokaten; klientens egne faglige forudsætninger fritager ikke for rådgivningspligten.
-
- 08** En advokat må kun påtage sig en sag efter anmodning fra klienten selv, fra en anden advokat på klientens vegne eller fra en offentlig myndighed – uopfordrede henvendelser til en kollegas klienter er klientfiskeri i strid med § 126, stk. 1.
-
- 09** Aktiv modarbejdelse af en eksigibel retsafgørelse – fx nægtelse af at udlevere sagsakter trods landsretskendelse – er en særlig grov tilsidesættelse af god advokatskik.
-
- 10** Advokatens ytringsfrihed er beskyttet af EMRK artikel 10, men § 126 udgør en i et demokratisk samfund nødvendig begrænsning; grove, offentligt fremsatte beskyldninger mod vidner i en verserende sag er intimiderende og sanktioneres hårdt.
-
- 11** Beskyldninger om, at en dommer bevidst har tilsidesat sine pligter, overskrider grænsen for det tilladte frisprog i procesførelsen, men sagen kan efter omstændighederne afgøres med en irettesættelse.
-
- 12** Forbuddet i § 126, stk. 6, mod at forsvarsadvokater giver gaver til klienter og disses nærtstående blev indført, fordi bevisbyrden for klientfiskeri i praksis var vanskelig at løfte; gavebegrebet skal forstås bredt og omfatter også reklamegenstande og tjenesteydelser.
-
- 13** Efter § 126, stk. 4, kan også adfærd uden for advokatvirksomheden i forretningsforhold og andre økonomiske forhold være disciplinært relevant, hvis den er uværdig for en advokat.
-
- 14** Vederlagsnormen i § 126, stk. 2, om kun rimeligt vederlag håndhæves selvstændigt: Advokatnævnet kan efter § 146 nedsætte eller lade salæret bortfalde, også i meget betydelige beløb.
-
- 15** Advokatrådets tilsyn skal efter § 143, stk. 2, være risikobaseret, planlagt og dokumenteret, og rådet skal efter § 143, stk. 7, iværksætte passende tilsynsforanstaltninger ved begrundet risiko eller mistanke – uden at afvente den planlagte tilsynstur.
-
- 16** Advokatsamfundet og Advokatrådet er ikke en del af den offentlige forvaltning, men er undergivet lovbestemt tavshedspligt efter § 143 b med henvisning til straffelovens §§ 152 og 152 c-152 f.
-
- 17** Sanktionsvalget følger en trappe fra irettesættelse over bøde (normalt 10.000 kr. i førstegangstilfælde, 20.000 kr. ved grove forhold) til betinget og ubetinget frakendelse, med fordobling ved gentagelse efter princippet i straffelovens § 89.
-
- 18** Gentagelsesvirkning forudsætter ikke ligeartede forhold – tidligere sanktioner af anden karakter tæller med ved bødefastsættelsen.
-

- 19** En disciplinærbøde efter § 147 c er ikke straf for et strafbart forhold i konventionens forstand, men afgørelsen kan efter § 147 d, stk. 2, indbringes for retten inden 4 uger med opsættende virkning for bøder og irrettesættelser.
- 20** Domstolene foretager efter § 147 d, stk. 1, en udtømmende prøvelse af både skyld og sanktion, men udviser tilbageholdenhed og tilsidesætter ikke nævnets vurdering, blot fordi der kan rejses tvivl om den.
- 21** Er Advokatnævnets afgørelse truffet på et utilstrækkeligt oplyst grundlag, kan retten hjemvise sagen til fornyet behandling frem for at ophæve den eller frifinde advokaten.
- 22** Politi og anklagemyndighed kan og skal i nærmere angivne tilfælde videregive oplysninger om advokaters strafbare og uetiske adfærd til Advokatrådet efter § 143 a – kanaliseret gennem Rigsadvokaten henholdsvis statsadvokaten.

§ 1 Kernenormen: retsplejelovens § 126 som retlig standard

Advokaters adfærdsnorm er samlet i én bestemmelse. Efter [retsplejelovens § 126, stk. 1](#) skal en advokat »udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik«, og herunder udføre sit hverv »grunddigt, samvittighedsfuldt og i overensstemmelse med, hvad berettigede hensyn til klienternes tarv tilsiger«, ligesom sagerne »skal fremmes med fornøden hurtighed«. De øvrige stykker udbygger normen:

Bestemmelse	Indhold
§ 126, stk. 1	Generalklausulen om god advokatskik: grundighed, samvittighedsfuldhed, klientens tarv, fornøden hurtighed
§ 126, stk. 2	Kun rimeligt vederlag
§ 126, stk. 3	Pligt til at muliggøre og betale fuldmægtigens grunduddannelse, eksamen og praktiske prøve
§ 126, stk. 4	Forbud mod uværdig adfærd uden for advokatvirksomheden i økonomiske forhold
§ 126, stk. 5	Løbende obligatorisk efteruddannelse for advokater og fuldmægtige
§ 126, stk. 6	Gaveforbud for forsvarsadvokater over for klienter og deres nærtstående

Sammenskrivningen af de tidligere spredte pligtbestemmelser til én norm blev foreslået af Advokatudvalget i [betænkning nr. 871/1979 om revision af retsplejelovens afsnit om advokater, s. 56](#), hvor begrebet blev defineret således:

Ved »god advokatskik« må forstås den adfærd, som gode og omhyggelige, fagligt kompetente advokater udviser, og som opfylder de faglige og etiske krav, der på grundlag af lovgivningens regler om advokaters funktioner må opstilles.

Udvalget tilføjede, at indholdet »vil være afhængigt af den til enhver tid rådende opfattelse«, men »altid rumme en fast kerne af normer«. Samme dynamiske karakter fremhæves i Advokatudvalgets senere [betænkning nr. 1479/2006 om retsplejelovens regler om advokater](#), hvor det hedder, at bestemmelsen »er en retlig standard,

og indholdet heraf bestemmes af den til enhver tid bestående opfattelse af, hvorledes advokaters adfærd bør være«, og at det bindende indhold fastsættes gennem Advokatnævnets praksis og domstolsprøvelsen heraf.

De Advokatetiske Regler udstedes af Advokatrådet i medfør af Advokatsamfundets vedtægter. Deres retskildemæssige status er præcist beskrevet i forarbejderne til gaveforbuddet, jf. [LOV nr 1540 af 18. december 2018](#): reglerne er på områder, der ikke er afklarede i nævns- eller domspraksis, »udtryk for Advokatrådets opfattelse af god advokatskik til vejledning for advokater og offentlighed«, og de er »ikke bindende for Advokatnævnet eller domstolene«. De indgår altså som fortolkningsbidrag – på linje med CCBE's fælles adfærdsregler – men afgør ikke sagen. I praksis påberåbes de dog rutinemæssigt af parterne, jf. [2023-3724](#), hvor klagerens advokat henviste til de advokatetiske reglers artikel 50, stk. 3, om orientering af modpartens advokat, uden at dette førte til domfældelse.

LOV

[Retsplejeloven § 126, stk. 1-6](#)

PRAKSIS

Advokatnævnet · Advokat frifundet for at indkalde modpartens tidligere advokat som vidne uden forudgående orientering

26.03.2024

Uafhængighed og integritet: § 122, §§ 124-124 c og KPMG

§ 2 Law-dommen

Uafhængighed er efter dansk ret ikke blot en etisk fordring, men en organisatorisk konstruktion. [Retsplejelovens § 122, stk. 2](#) bestemmer, at advokatvirksomhed ikke kan forenes med nogen stilling i det offentlige tjeneste, medmindre justitsministeren dispenserer, og at der ved dispensationsafgørelser » navnlig [skal] lægges vægt på, at en advokat skal være uafhængig af det offentlige«. Efter [§ 124](#) må advokatvirksomhed kun udøves i enkeltmandsvirksomhed, i et fællesskab af advokater eller i et advokatselskab, hvis eneste formål er at drive advokatvirksomhed, og efter [§ 124 c, stk. 1](#) må aktier og anparter kun ejes af advokater, der aktivt driver virksomhed i selskabet, af andre ansatte i selskabet eller af et andet advokatselskab – hvor de ansatte efter [stk. 2](#) tilsammen kun må eje under en tiendedel af kapitalen og stemmerne.

[Betænkning nr. 1479/2006](#) forklarer sammenhængen:

Princippet om advokaters uafhængighed hviler på en grundlæggende forudsætning om, at en advokat udelukkende skal virke til gavn for sin klient og i den sammenhæng være fri af uvedkommende interesser. Advokaten skal således være uafhængig af statsmagten, ligesom advokaten i sin rådgivning ikke må være under indflydelse af sin egen eller tredjemands interesse i sagen.

Betænkningen understreger samtidig, at »uafhængighed er et relativt begreb og må bestemmes specifikt i forhold til den enkelte person eller opgave«, og at driften af en advokatvirksomhed derfor »ikke [kan] sammenlignes med driften af anden privat virksomhed«, som lovligt kan lade sig styre af investorernes interesser.

Den principielle prøvelse af, hvor langt uafhængighedskravet rækker for et advokatselskab, der indgår i et internationalt rådgivningsnetværk, skete i [BS-35382/2024-HJR](#), hvor Højesteret ved dom af 5. februar 2025 tog stilling til [KPMG Laws uafhængighed og overholdelse af god advokatskik](#). Sagen blev afgjort som en prøvelse af Advokatnævnets afgørelse efter [§ 147 d, stk. 1](#) med [§ 124](#), [§ 124 c](#) og [§ 126, stk. 1](#) som retsgrundlag – og illustrerer dermed, at ejerskabs- og strukturreglerne i praksis håndhæves gennem den samme disciplinære kanal som de klassiske adfærdsnormer.

Uafhængigheden har også en institutionel side i forhold til selve advokatvirksomhedens organisering. I **Sag 213/2016** fastslog Højesteret ved kendelse af 4. april 2017 i [sagen om sagsomkostninger til advokatvirksomhed repræsenteret ved egne advokater](#), at det ved omkostningsfastsættelsen ikke skal tillægges betydning, om den mødende advokat er ejer, medejer eller alene ansat i det advokatselskab, som er part i sagen.

EU-retligt er uafhængighed og fortrolighed ligeledes anerkendte hensyn. I **C-739/19** accepterede EU-Domstolen ved dom af 10. marts 2021 i [sagen om advokaters frie udveksling af tjenesteydelser](#), at værtsstatens særlige fagetske pligter – herunder pligten til at forelægge retten alle relevante retskilder, uanset om det gavner klienten – kan begrunde krav om samarbejde med en lokal advokat, men at et ufravigeligt krav uden hensyn til advokatens erfaring er uproportionalt. Og i **C-865/24** anerkendte Domstolens præsident ved kendelse af 1. august 2025 i [interventionssagen om sanktioner mod Rusland](#), at spørgsmål om advokaternes uafhængighed, tavshedspligt og adgangen til juridisk bistand er af principiel betydning for hele standen.

LOV

[Retsplejelovent § 122, stk. 2](#)[Retsplejelovent § 124](#)[Retsplejelovent § 124c, stk. 1, 2](#)[Retsplejelovent § 126, stk. 1](#)

PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom om KPMG Laws uafhængighed og overholdelse af god advokatskik	05.02.2025
	Højesteret · Fastsættelse af sagsomkostninger for advokatvirksomhed repræsenteret ved egne advokater	04.04.2017
	EU-Domstolen · Kendelse om intervention: Den tyske advokatforenings adgang til at intervenere i sag om sanktioner mod Rusland vedrørende juridisk rådgivning	01.08.2025
	EU-Domstolen · Advokaters frie udveksling af tjenesteydelser og kravet om samarbejde med en lokal advokat i sager med ret til selvrepræsentation	10.03.2021

Grundighed, samvittighedsfuldhed og fornøden hurtighed – § 3 pligtens indre kerne

Kravet om at udføre hvervet »grundigt, samvittighedsfuldt« og med »fornøden hurtighed« er det hyppigst anvendte led i [§ 126, stk. 1](#). Praksis er kasuistisk, men mønstret er klart: normen krænkes, når advokatens sagsbehandling reelt afskærer klienten fra en retsstilling, klienten kunne have opnået.

- **Bevisbyrden for rådgivning ligger hos advokaten.** I **BS-2899/2011-KBH** stadfæstede Københavns Byret den 11. januar 2012 en bøde på 10.000 kr. til en advokat, der ikke kunne godtgøre at have rådgivet sine klienter om en tilstandsrapports bemærkninger om ulovlige el-installationer, jf. [dommen om mangelfuld rådgivning om tilstandsrapport](#). Retten formulerede princippet skarpt:

En advokat, der yder rådgivning og bistand i øvrigt ved en hushandel, har pligt til at rådgive sine klienter om den udarbejdede tilstandsrapport. Bevisbyrden for, at en sådan rådgivning er ydet, påhviler advokaten. [...] Advokatens pligter gælder, uanset om en klient selv har mulighed for at tilegne sig de informationer, som advokaten er forpligtet til at oplyse og rådgive om.

- **Manglende bevissikring.** I **2025-3595** pålagde Advokatnævnet en tillægsbøde for [mangelfuld sagsførelse i en entreprisvist, hvor advokaten undlod syn og skøn](#).
- **Frister og udtræden.** Allerede i **02-0401-98-1655** pålagde nævnet en bøde til en advokat, der [udtrådte af en erstatningssag på forældelsesdagen uden tilstrækkeligt varsel](#). Modsat frifandt nævnet i **2012-141** en advokat, der [udtrådte af en sommerhusmangelsag](#) – udtræden er ikke i sig selv en overtrædelse, det er den utilstrækkelige varsling, der er det.

- **Manglende orientering og urigtige oplysninger til klienten.** I **2024-3586** blev en advokat [idømt en bøde på 20.000 kr.](#), og salæret bortfaldt, for urigtige oplysninger og manglende orientering af klienten, og i **2025-1218** blev der pålagt bøde for [gentagne og grove tilsidesættelser – for sen anke, manglende afregning af sagsomkostninger og vildledning af klienter](#).
- **Prøvelse af grovhedsvurderingen.** I **BS-1084/2024-OLR** nedsatte Østre Landsret den 23. maj 2025 bøden i [sagen om utilstrækkelig varetagelse af klientens interesser i en erstatningssag](#), afgjort efter [§ 126, stk. 1](#) og [stk. 2](#). Og i **BS-21844/2020-FRB** ændrede Retten på Frederiksberg den 24. juni 2022 en bøde til en irettesættelse, fordi en ansat advokat [ikke groft havde tilsidesat god advokatskik ved en forsinket genoptagelsesansøgning](#).

Omvendt er tonen over for klienten ikke i sig selv disciplinært relevant. I **2021-1623** blev en advokat [frifundet for tilsidesættelse af god advokatskik efter at have brugt ordet »fjols« over for sin klient](#). Utilbørlig omtale af klienten over for tredjemand bedømmes derimod strengere, jf. **2025-365**, hvor nævnet sanktionerede både [forsinket afregning af sagsomkostninger og utilbørlig omtale af klientens mentale tilstand](#).

LOV	Retsplejeloven § 126, stk. 1, 2	Retsplejeloven § 147c, stk. 1	
PRAKSIS	Landsretten · Landsret nedsætter bøde til advokat for utilstrækkelig varetagelse af klients interesser i erstatningssag		23.05.2025
	Byretten · Ansat advokat groft tilsidesatte ikke god advokatskik ved forsinket genoptagelsesansøgning – bøde ændret til irettesættelse		24.06.2022
	Byretten · Københavns Byret stadfæster bøde til advokat for manglende rådgivning om tilstandsrapport		11.01.2012
	Advokatnævnet · Advokat pålagt tillægsbøde for mangelfuld sagsførelse i entreprisvist – undlod syn og skøn		13.07.2026
	Advokatnævnet · Advokat idømt bøde på 20.000 kr. og salær bortfaldet for urigtige oplysninger og manglende orientering af klient		07.11.2025
	Advokatnævnet · Advokat idømt bøde for forsinket afregning af sagsomkostninger og utilbørlig omtale af klients mentale tilstand		05.11.2025
	Advokatnævnet · Advokat pålagt bøde for gentagne og grove tilsidesættelser af god advokatskik – for sen anke, manglende afregning af sagsomkostninger og vildledning af klienter		02.10.2025
	Advokatnævnet · Advokat frifundet for tilsidesættelse af god advokatskik efter brug af ordet "fjols" over for klient		27.08.2021
	Advokatnævnet · Advokat frifundet for tilsidesættelse af god advokatskik ved udtræden af sommerhusmangelsag – begge salærer godkendt		03.09.2013
	Advokatnævnet · Advokat pålagt bøde for at udtræde af erstatningssag på forældelsesdagen uden tilstrækkeligt varsel		31.08.1999

Loyalitet over for klienten – og grænsen mod advokatens egne interesser

§ 4

Loyalitetspligten forpligter advokaten til at sætte klientens interesse foran sin egen. De klareste sager angår situationer, hvor advokatens salærinteresse kolliderer med klientens økonomiske dækning.

I **BS-251/2007-HJR** stadfæstede Højesteret den 13. februar 2008 en bøde på 5.000 kr. i [sagen om salæroprævning trods bevilget retshjælpsdækning](#):

Forliget i sagen blev indgået den 3. november 2004, uden at spørgsmålet om fordeling af sagsomkostninger var forelagt forsikringsselskabet, og Højesteret tiltræder, at advokat Appellant [...] ikke har godtgjort, at hans klienter i forbindelse med forliget havde givet afkald på dækning i henhold til retshjælpsforsikringen.

Underinstansen, **BS-2148/2006-OLR**, havde ved Østre Landsrets dom af 22. maj 2007 formuleret det tilsvarende krav om rådgivning i [sagen om retshjælpsforsikring og salær](#): advokaten havde ikke godtgjort, at klienterne forstod, at de ved forligsvilkåret om egne omkostninger også frasagde sig retshjælpsdækningen.

Samme mønster ses i nyere nævnspraksis. I **2024-771** blev en advokat pålagt bøde for [at nægte at anmelde et erstatningskrav til forsikringen og for at kræve ansvarsfrihed som betingelse for fortsat bistand](#) – en betingelse, der direkte tjener advokatens egen interesse. I **2024-3684** kulminerede linjen i en bøde på 200.000 kr. med bortfald af salærer på 824.000 kr. for [skjult opkrævning og uberettiget depositum i et dødsbo](#).

Misbrug af regelsæt, der er indrettet til klientens fordel, rammes hårdest. I **BS-12694/2022-KBH** frakendte Københavns Byret den 31. oktober 2025 en advokat beskikkelsen i et år for [misbrug af reglerne om omkostningsgodtgørelse i skattesager](#), afgjort efter [§ 126, stk. 1](#) og [stk. 2](#) samt [§ 147 c, stk. 8](#).

Loyalitetspligten gælder derimod kun over for egne klienter. Advokatnævnet afviste i **2025-3307** en klage over en advokats rådgivning af sin egen klient, fordi klageren ikke havde retlig interesse; spørgsmålet var [et internt anliggende mellem advokaten og klienten](#), jf. [§ 147 b, stk. 3](#). Og i **2011-2933** frifandt nævnet en advokat, der havde anvendt oplysninger fra en [afvist klienthenvendelse til at få udlæg i fogedretten](#), fordi der ikke var etableret et klientforhold, og advokaten straks havde afvist opgaven på grund af interessekonflikten.

Loyalitetens modstykke er fortroligheden. I **BS-46/2015-HJR** fritog Højesteret ved kendelse af 7. oktober 2015 en advokat for [at afgive vidneforklaring i en dødsboskiftesag](#), mens Vestre Landsret i **BS-676/2008-VLR** pålagde vidneforklaring i [sagen om en ægtepagts gyldighed](#), fordi rådgivningen var ydet til begge parter i fællesskab. Den nærmere afgrænsning af professionsfortroligheden hører under [tavshedspligt](#).

LOV

[Retsplejeloven § 126, stk. 1, 2](#)
[Retsplejeloven § 147b, stk. 3](#)
[Retsplejeloven § 147c, stk. 8](#)

PRAKSIS	Højesteret · Højesteret ændrer landsrettens kendelse: Advokat fritages for at afgive vidneforklaring i dødsboskiftesag	07.10.2015
	Højesteret · Højesterets dom om tilsidesættelse af god advokatskik ved salæropkrævning trods retshjælpsdækning	13.02.2008
	Landsretten · Stadfæstelse af pålæg om vidneforklaring for advokat i sag om ægtepagts gyldighed	11.06.2008
	Landsretten · Stadfæstelse af Advokatnævnets kendelse om tilsidesættelse af god advokatskik vedrørende rådgivning om retshjælpsforsikring og salær	22.05.2007
	Byretten · Frakendelse af advokatbesikkelse i et år for misbrug af regler om omkostningsgodtgørelse i skattesager	31.10.2025
	Advokatnævnet · Advokat idømt bøde på 200.000 kr. og mister salærer på 824.000 kr. for skjult opkrævning og uberettiget depositum i dødsbo	26.01.2026
	Advokatnævnet · Advokatnævnet afviser klage over advokats rådgivning af egen klient grundet manglende retlig interesse	04.12.2025
	Advokatnævnet · Advokat pålagt bøde for at nægte forsikringsanmeldelse af erstatningskrav og for at kræve ansvarsfrihed som betingelse for fortsat bistand	30.10.2024
	Advokatnævnet · Advokat frifundet for tilsidesættelse af god advokatskik – anvendelse af oplysninger fra afvist klienthenvendelse til udlæg i fogedret	13.12.2012

I **Sag 237/2016** (UFR 2018.1160) stadfæstede Højesteret den 12. december 2017 en bøde på 100.000 kr. i [sagen om en advokats grove tilsidesættelse af god advokatskik på sociale medier](#):

Højesteret tiltræder Advokatnævnets vurdering, hvorefter forholdet skal bedømmes som en grov overtrædelse af god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1. Højesteret lægger i den forbindelse vægt på den intimidering af vidnerne i en verserende retssag, som As facebook-udtalelser er udtryk for.

Højesteret fastslog samtidig, at [§ 126](#) indebærer en begrænsning af advokaters ytringsfrihed, men at begrænsningen generelt må anses for nødvendig i et demokratisk samfund til beskyttelse af andres rettigheder og retssystemets integritet, og at indgrebet skal være proportionalt i det enkelte tilfælde.

Grænsen for kritik af dommere er trukket i **BS-178/2007-HJR**, hvor Højesteret den 3. september 2008 afgjorde [sagen om advokaters ytringsfrihed og kritik af domstolene](#). Flertallet fandt, at bemærkningen om, at det »lykkedes for Retten i Aabenraa at tilpasse resultatet efter Rettens følelser«, måtte forstås som en ytring om, at dommeren »i strid med sine pligter som dommer bevidst har ladet sine følelser og ikke en juridisk vurdering styre sin afgørelse«. Under hensyn til de konkrete omstændigheder – dommeren havde selv anvendt emotionelle vendinger, og advokaten var selv part – kunne sagen dog afgøres med en irettesættelse. To dommere dissenterede og fandt, at ytringen ikke overskred grænserne for »det friskeprog, som må tillades for ytringer, der fremsættes i procesforhold«. Underinstansen er **BS-248/2006-VLR**, Vestre Landsrets dom af 29. marts 2007 om [udtalelser om en dommer i en ankestævning](#).

Beskyttelsen går begge veje. I **23/42354** udtalte Den Særlige Klageret den 26. juni 2024 [alvorlig misbilligelse af en dommer, der havde sagt, at et advokatfirma havde »fusket«](#), fordi udtalelsen fik det til at fremstå, som om advokatfirmaet havde opført sig dadelværdigt.

Over for modparter og tredjemand er normen, at advokaten ikke må gå videre end en berettiget varetægelse af klientens interesser. Advokatnævnet frifandt i **2024-1612** en advokat, der havde [indgivet politianmeldelse for hæleri på vegne af sin klient](#), men opstillede samtidig kravet om, at advokaten forud skal undersøge, om der er »rimelig formodning« for, at der er begået et strafbart forhold. Modsat blev en advokat i **2025-2427** idømt en bøde på 40.000 kr. bl.a. for [systematisk undladelse af kopi til modpartsadvokaten, uberettiget skatteanmeldelse og grov trussel om politianmeldelse med sigte på klagerens udvisning](#). Og i **2022-2814** blev en advokat pålagt en bøde på 10.000 kr. for [at afholde en samtale med modpartens børn på sit kontor i en konfliktfyldt forældreansvarssag](#), selv om børnene selv havde taget initiativet – advokaten måtte have indset risikoen for påvirkning og burde i stedet have anmodet retten om en børnesamtale.

Processuelle rammer for advokatens virke prøves i samme spor: **Sag 36/2018** om, at en [fransk advokat uden dansk prøve i retspleje ikke havde møderet for landsretten](#), og **BS-47906/2024-VLR** om [advokatens personlige hæftelse for skønsmændshonorar som rettergangsfuldmægtig](#).

LOV	Retsplejeloven § 126, stk. 1	Retsplejeloven § 147c, stk. 1	Retsplejeloven § 147e, stk. 1
PRAKSIS			
	Højesteret · Fransk advokat uden dansk prøve i retspleje havde ikke møderet for landsretten		10.08.2018
	Højesteret · Højesterets dom om sanktionsfastsættelse for advokats grove tilsidesættelse af god advokatskik på sociale medier		12.12.2017
	Højesteret · Højesterets dom om grænserne for advokaters ytringsfrihed og kritik af domstole i relation til god advokatskik		03.09.2008
	Landsretten · Landsretsdom om advokats personlige hæftelse for skønsmændshonorar som rettergangsfuldmægtig		18.12.2024
	Landsretten · Dom om god advokatskik vedrørende udtalelser om dommer i ankestævning		29.03.2007

Den Særlige Klageret · Alvorlig misbilligelse til dommer for udtalelse om "fusket" advokatfirma	26.06.2024
Advokatnævnet · Advokat idømt bøde på 40.000 kr. for systematisk undladelse af kopi til modpartsadvokat, uberettiget skatteanmeldelse og grov trussel om politianmeldelse med sigte på klagerens udvisning	08.06.2026
Advokatnævnet · Advokat frifundet for tilsidesættelse af god advokatskik ved politianmeldelse for hæleri på vegne af klient	31.10.2024
Advokatnævnet · Advokat pålagt bøde på 10.000 kr. for børnesamtale på kontor i konfliktfyldt forældreansvarssag	27.02.2023

Klientfiskeri, trods mod retsafgørelser og gaveforbuddet i § 126, stk.

§ 7 6

Forbuddet mod klientfiskeri er et af de mest markante udslag af § 126, stk. 1. Normen er, at en advokat alene må påtage sig en sag efter direkte anmodning fra klienten, fra en anden advokat på klientens vegne eller efter anmodning fra en offentlig myndighed.

I **BS-2034/2022-KBH** stadfæstede Københavns Byret den 22. maj 2024 tre af Advokatnævnets kendelser i [sagen om klientfiskeri og uretmæssig tilbageholdelse af sagsakter](#). Efter et brud i et advokatinteressentskab havde advokaten uopfordret kontaktet sin tidligere partners klienter med tilbud om at overtage sagerne:

Retten tiltræder, at Sagsøger (advokat) ved sine direkte henvendelser til advokat Person 1's klienter har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.

Endnu grovere var det tredje forhold, hvor advokaten nægtede at udlevere klientdata trods en eksigibel landsretskendelse:

Sagsøger (advokat) har ikke godtgjort, at han – uanset Vestre Landsrets kendelse af 10. maj 2021 – var berettiget til at tilbageholde sagsmaterialet til sikkerhed for salærkrav.

Bøderne blev fastsat til 10.000 kr., 10.000 kr. og 20.000 kr., og Østre Landsret stadfæstede den 1. april 2025 sanktionerne i **BS-31709/2024-OLR** om [klientfiskeri og manglende efterlevelse af retskendelse](#). Aktiv modarbejdelse af en retsafgørelse er dermed etableret som en selvstændig skærpende omstændighed.

Gaveforbuddet i [§ 126, stk. 6](#) blev indsat ved [LOV nr 1540 af 18. december 2018](#) med virkning fra 1. januar 2019, netop fordi klientfiskeri-normen ikke rakte. Af de almindelige bemærkninger fremgår, at Advokatnævnet i tre kendelser af 28. maj 2014 frifandt forsvarsadvokater, der havde udleveret reklameeffekter til klienter i arresthuse, da der var tale om »almindelige markedsføringstiltag over for egen klient«, og at det derfor »har vist sig at være vanskeligt at løfte bevisbyrden for, at der er tale om »klientfiskeri« i praksis«. De specielle bemærkninger fastlægger rækkevidden:

Gavebegrebet skal forstås bredt. Gaver omfatter således gaver i traditionel forstand, såsom fysiske genstande, men også tjenesteydelser kan være omfattet. [...] Det bemærkes dog, at almindelig forplejning som f.eks. en kop kaffe eller en sandwich, som advokaten giver klienten i forbindelse med et møde mellem de to, ikke anses for at være gaver [...]. Reklamegenstande for advokaten vil derimod være omfattet af bestemmelsen.

Begrebet »nærtstående« skal ifølge forarbejderne forstås med udgangspunkt i retsplejelovens § 60, stk. 1, nr. 2, men er ikke udtømmende – også venner kan efter en konkret vurdering være omfattet, hvis advokaten er opmærksom på relationen. Tilsynet med forbuddet er henlagt til Advokatrådet, jf. § 143, stk. 2, ved siden af den almindelige klageadgang efter § 147 b.

LOV

Retsplejeloven § 126, stk. 1, 6

Retsplejeloven § 143, stk. 2

Retsplejeloven § 147b, stk. 1

Retsplejeloven § 147c, stk. 1

PRAKSIS

Landsretten · Stadfæstelse af Advokatnævnets afgørelser om "klientfiskeri" og manglende efterlevelse af retskendelse 01.04.2025

Byretten · Stadfæstelse af Advokatnævnets bøder til advokat for klientfiskeri og uretmæssig tilbageholdelse af sagsakter 22.05.2024

§ 8 Uværdig adfærd uden for advokatvirksomheden – § 126, stk. 4, og frakendelse ved dom

Retsplejelovens § 126, stk. 4 rækker ud over selve advokatgerningen: en advokat må ikke »uden for sin advokatvirksomhed i forretningsforhold eller i andre forhold af økonomisk art udvise en adfærd, der er uværdig for en advokat«. Bestemmelsen videreførte den tidligere retsplejelovs § 144, stk. 1, jf. [betænkning nr. 871/1979, s. 56](#), hvor udvalget udtrykkeligt foreslog at gentage reglen om, at advokaten »kan drages til ansvar af advokatmyndighederne« for sådan adfærd.

Den økonomiske vandelsnorm har været prøvet ved domstolene. I **BS-3366/1994-OLR** stadfæstede landsretten den 4. juni 1997 en [frakendelse af retten til at udøve advokatvirksomhed på grund af betydelig gæld](#), hvor både retsplejelovens dagældende § 139 og grundlovens § 74 indgik i prøvelsen. Og i **BS-1522/2006-OLR** blev der ved dom af 15. juni 2007 taget stilling til [nægtelse af udlevering af advokatbeskikkelse efter konkurs](#).

Ved siden af det disciplinære spor står den strafferetlige frakendelse. Efter § 138 kan retten til at udøve advokatvirksomhed frakendes under en straffesag efter reglerne i [straffelovens § 79](#), »såfremt forholdet begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller gør den pågældende uværdig til den agtelse og tillid, der må kræves til udøvelse af advokatvirksomhed«. Anvendelsen illustreres af **SS-1279/2008-OLR**, hvor landsretten den 20. maj 2009 afsagde [dom om frakendelse af advokatvirksomhed efter dom for bedrageri](#).

Rigsadvokatmeddelelsen fastlægger anklagemyndighedens praksis. Efter afsnittet om [forelæggelse af tiltalespørgsmålet i sager mod advokater](#) skal politikredsen forelægge tiltalespørgsmålet for statsadvokaten i sager mod advokater, hvor der er rejst sigtelse for uredeligt forhold, med indstilling om, hvorvidt der bør nedlægges påstand om rettighedsfrakendelse, om frakendelsen bør ske helt eller delvist, og om den bør ske på tid fra 1 til 5 år eller indtil videre.

LOV

Retsplejeloven § 126, stk. 4

Retsplejeloven § 138

Straffeloven § 79, stk. 1

PRAKSIS

Landsretten · Landsrettens dom om frakendelse af advokatvirksomhed efter dom for bedrageri 20.05.2009

Landsretten · Afgørelse om nægtelse af udlevering af advokatbeskikkelse efter konkurs 15.06.2007

Landsretten · Frakendelse af retten til at udøve advokatvirksomhed grundet betydelig gæld 04.06.1997

§ 9 Vederlagsnormen i § 126, stk. 2, og salærklager efter § 146

§ 126, stk. 2 indeholder en selvstændig norm: »En advokat må ikke kræve højere vederlag for sit arbejde, end hvad der kan anses for rimeligt.« Den håndhæves ad to spor, der ofte forenes i samme kendelse.

Det ene spor er den disciplinære bedømmelse efter § 126, stk. 2, jf. § 147 c, stk. 1. Det andet er den rene salærklage efter § 146, stk. 1, hvorefter Advokatnævnet kan »godkende vederlagets størrelse eller bestemme, at vederlaget skal nedsættes eller bortfalde«. Klagefristen er efter § 146, stk. 2 1 år fra den endelige afregning, og nævnets afgørelse kan efter stk. 5 ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Bekendtgørelsen om nævnets virksomhed præciserer i § 11, at fristen ved adfærdsklager regnes fra kendskabet til forholdet, men ved salærklager fra kendskabet til den endelige afregning.

At bortfald kan være en meget indgribende sanktion viser **2024-3684**, hvor nævnet ud over en bøde på 200.000 kr. lod salærer på 824.000 kr. bortfalde for [skjult opkrævning og uberettiget depositum i et dødsbo](#). Tilsvarende blev salæret bragt til bortfald sammen med en bøde på 20.000 kr. i **2024-3586** om [urigtige oplysninger og manglende orientering af klienten](#). Omvendt kan nævnet godkende salæret, selv om der klages over både adfærd og vederlag, jf. **2012-141**, hvor [begge salærer blev godkendt](#).

Vederlagsnormen efter § 126, stk. 2, må holdes adskilt fra salærfastsættelsen for beskikkede advokater efter retsplejelovens § 334, som fastsættes af retten og hviler på de vejledende salærtakster med korrektion for resultat, sagens beskaffenhed og arbejdets omfang. Den detaljerede salærpraksis behandles under subjectene advokatsalær og salaer-beskikkede.

LOV

Retsplejeloven § 126, stk. 2

Retsplejeloven § 146, stk. 1, 2

Retsplejeloven § 147c, stk. 1

PRAKSIS	Advokatnævnet · Advokat idømt bøde på 200.000 kr. og mister salærer på 824.000 kr. for skjult opkrævning og uberettiget depositum i dødsbo	26.01.2026
	Advokatnævnet · Advokat idømt bøde på 20.000 kr. og salær bortfaldet for urigtige oplysninger og manglende orientering af klient	07.11.2025
	Advokatnævnet · Advokat frifundet for tilsidesættelse af god advokatskik ved udtræden af sommerhusmangelsag – begge salærer godkendt	03.09.2013

§ 10 Efteruddannelse og ansvaret for fuldmægtige – § 126, stk. 3 og 5

Kompetencekravet er gjort til en pligtenorm. Efter § 126, stk. 5 skal enhver advokat og advokatfuldmægtig »løbende deltage i efteruddannelse af betydning for advokaterhvervet«, og advokaten skal afholde udgifterne for sin autoriserede fuldmægtig. Efter § 126, stk. 3 skal advokaten desuden medvirke til – og betale for – at fuldmægtigen kan gennemføre den teoretiske grunduddannelse, eksamen og den praktiske prøve i retssagsbehandling.

Pligten blev indført ved LOV nr 520 af 6. juni 2007 ([Revision af regler om advokaters virksomhed](#)). Af lovforslagets almindelige bemærkninger fremgår, at formålet med reformen var »at skabe en mere tidssvarende regulering af advokaters forhold, at styrke borgernes retssikkerhed og at skabe øget konkurrence på advokatområdet«, og at et af hovedpunkterne var, at »[a]dvokater og advokatfuldmægtige skal fremover løbende deltage i efteruddannelse af betydning for advokaterhvervet«. Loven byggede på [betænkning nr. 1479/2006](#), hvor udvalgsflertallet lagde vægt på, at efteruddannelsen bør kunne udbydes af enhver fagligt

kompetent udbyder, men at kontrollen med, at uddannelseskravene efterleves, mest hensigtsmæssigt placeres hos Advokatsamfundet som led i tilsynet.

De nærmere krav findes i [bekendtgørelsen om løbende obligatorisk efteruddannelse for advokater og advokatfuldmægtige](#), der trådte i kraft 1. januar 2008. Efter § 1 omfatter pligten også EU-advokater, der varigt udøver advokatvirksomhed her i landet under hjemlandets titel, og efter § 2 forstås ved efteruddannelse undervisning, der er af generel betydning for erhvervet eller af konkret betydning for varetagelsen af arbejdsopgaverne; grunduddannelsen tæller ikke med. Advokatrådet kan efter § 10 undtagelsesvis dispensere helt eller delvist fra kravet om 54 lektioner, når vægtige personlige eller helbredsmæssige forhold begrundet det, og kan efter § 14 kræve dokumentation – også for de fuldmægtige, der er autoriseret under advokaten.

Sanktionsvejen er den samme som for alle andre pligter. § 15 bestemmer udtrykkeligt, at tilsidesættelse af bekendtgørelsen eller af påbud meddelt af Advokatrådet »anses som en overtrædelse af god advokatskik, for hvilken Advokatrådet kan indklage den pågældende for Advokatnævnet, jf. retsplejelovens § 143, stk. 2« – og det samme gælder, hvis advokaten ikke i rimeligt omfang har søgt at sikre fuldmægtigens deltagelse.

LOV

[Retsplejeloven § 126, stk. 3, 5](#)[Retsplejeloven § 143, stk. 2](#)

§ 11 Advokatrådets tilsyn: §§ 143, 143 a og 143 b efter 2018-reformen

Håndhævelsen af § 126 hviler på et selvregulerende, men lovbundet tilsyn. Efter § 143, stk. 1 udgøres Det Danske Advokatsamfund af alle danske advokater, og efter stk. 2 fører Advokatrådet tilsyn med advokaterne og deres autoriserede fuldmægtige samt med advokatselskaber og fællesskaber af advokater, med adgang til at indklage for Advokatnævnet.

Tilsynsordningen blev grundlæggende skærpet ved LOV nr 1540 af 18. december 2018. Baggrunden var ifølge lovforslagets almindelige bemærkninger mediernes omtale i foråret 2017 af forsvarsadvokaters uddeling af gaver og merchandise til indsatte klienter samt en ekstern undersøgelse gennemført af EY, der konkluderede, at »Advokatrådets redskaber til udførelse af tilsynet på en række punkter er utilstrækkelige«. Forarbejderne til nyaffattelsen af § 143, stk. 2, forklarer den valgte model:

Formålet med den foreslåede ændring er at understrege, at Advokatrådet skal tilrettelægge sin tilsynsvirksomhed på en måde, der sikrer, på den ene side at alle advokater og advokatvirksomheder bliver underkastet tilsyn med passende mellemrum, og på den anden side at tilsynets intensitet og hyppighed i forhold til den enkelte advokat og advokatvirksomhed påvirkes af en risikovurdering.

Forarbejderne nævner udtrykkeligt, at en særlig risiko kan udledes af mønstre i Advokatnævnets kendelser, og at visse specialer – »som f.eks. advokater, der ofte fungerer som forsvarsadvokater« – kan vurderes at indebære større risiko og derfor kræve hyppigere og mere intensivt tilsyn.

De konkrete redskaber er:

- **Oplysningspligt.** Efter § 143, stk. 3 kan rådet kræve alle oplysninger, herunder arbejds papirer og korrespondance. Retssikkerhedslovens kapitel 4 om selvinkriminering finder anvendelse. Forarbejderne bemærker herved, at en disciplinærsanktion efter § 147 c ikke antages at være »straf« i konventionens forstand, jf. bl.a. Højesterets dom af 12. december 2017 (UfR 2018.1160).
- **Obstruktionsforbud.** Efter § 143, stk. 4 må advokater ikke lægge hindringer i vejen for tilsynet.

- **Plan, rapport og arbejdsprogrammer.** Efter § 143, stk. 5 og stk. 6 skal rådet årligt udarbejde en tilsynsplan og afgive en offentliggjort rapport til justitsministeren samt udfærdige detaljerede arbejdsprogrammer.
- **Reaktionspligt.** Efter § 143, stk. 7 skal rådet iværksætte passende tilsynsforanstaltninger ved begrundet risiko eller mistanke – forarbejderne understreger, at rådet ikke skal afvente, »at det bliver advokatens tur til at blive underkastet tilsyn«.
- **Kollegial samtale.** Efter § 143, stk. 8 kan rådet indkalde til kollegial samtale med kontaktpersoner fra en anden retskreds.

Informationsstrømmen fra det offentlige er reguleret i § 143 a. Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om [videregivelse af oplysninger i sager mod advokater mv. til Advokatrådet](#) beskriver, at politi og anklagemyndighed via Rigsadvokaten kan videregive oplysninger om en advokats adfærd i retten – f.eks. »utilbørlige ytringer mod anklageren, rettens personale, vidner eller andre aktører«, tilfælde hvor »en advokat groft og åbenlyst handler i strid med sin klients interesser«, eller udeblivelse fra retsmøder uden besked. Efter § 143 a, stk. 3, nr. 3 har anklagemyndigheden desuden en pligt til af egen drift at videregive oplysninger, når der rejses tiltale og afsiges dom med påstand om frakendelse efter § 138 eller i straffesager med tilknytning til advokathvervet – som eksempler nævner meddelelsen »underslæb på klientkontoen, bedrageri mod klienter, stillingsmisbrug, uretmæssig kontakt med varetægtsfængslede og lignende«. Den parallelle ordning for politikredsene fremgår af [Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om disciplinærsager mod advokater](#).

Selv om Advokatsamfundet og Advokatrådet – modsat Advokatnævnet – ikke er en del af den offentlige forvaltning, gælder der lovbestemt tavshedspligt. Efter § 143 b finder [straffelovens § 152](#) og [§§ 152 c-152 f](#) tilsvarende anvendelse for rådets medlemmer, udvalgsmedlemmer, ansatte og kontaktpersoner, oplysningerne må kun anvendes i tilsynshvervet, og videregivelse kan alene ske til Advokatnævnet og relevante offentlige myndigheder.

At tilsynet er sanktionsbærende i sig selv, ses af **2025-1104**, hvor Advokatnævnet frakendte retten til at udøve advokatvirksomhed bl.a. for [vildledning af Advokatrådets tilsyn](#), med § 143, stk. 2 og stk. 4 blandt hjemlerne. Tilsvarende indgik § 143, stk. 3 og 4, i **2023-4043** om [frakendelse for 21 grove og gentagne tilsidesættelser](#).

LOV

[Retsplejeloven § 143, stk. 1-8](#)
[Retsplejeloven § 143a, stk. 2, 3](#)
[Retsplejeloven § 143b, stk. 1](#)

PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom om sanktionsfastsættelse for advokats grove tilsidesættelse af god advokatskik på sociale medier	12.12.2017
	Advokatnævnet · Advokat frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed for misbrug af klientmidler fra to dødsboer, vildledning af Advokatrådets tilsyn og manglende ansvarsforsikring	08.04.2026
	Advokatnævnet · Advokat frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed for 21 grove og gentagne tilsidesættelser af advokatpligterne	27.09.2024

§ 12 Advokatnævnet: klageadgang, gebyr og afvisningsgrunde

Advokatnævnet oprettes af Advokatsamfundet, jf. § 144, stk. 1, og består af en formand og to næstformænd, der alle skal være dommere udpeget af Højesterets præsident, samt 18 øvrige medlemmer – 9 advokater valgt af Advokatsamfundet og 9 ikke-advokater udpeget af justitsministeren efter indstilling, så både private klients, erhvervsklients og offentlige klients interesser er repræsenteret. Efter [stk. 2](#) skal der ved sagens behandling deltage mindst ét medlem af formandskabet og lige mange ministerudpegede medlemmer og advokater.

Klageadgangen følger af [§ 147 b, stk. 1](#), der omfatter klager over advokater, fællesskaber af advokater, advokatselskaber og de i [§ 124 c, stk. 1, nr. 2](#), nævnte medejere. Fristen er efter [stk. 2](#) 1 år fra kendskabet, med mulighed for at behandle for sent indgivne klager, når fristoverskridelsen er rimeligt begrundet. Efter [stk. 3](#) kan nævnet afvise klager fra personer uden retlig interesse samt åbenbart grundløse klager – anvendt i **2025-3307** om [afvisning af en klage over advokatens rådgivning af egen klient](#).

De processuelle rammer er udmøntet i [bekendtgørelse nr. 1630 af 19. december 2024 om Advokatnævnets virksomhed](#). Centrale elementer:

- Efter [§ 3](#) skal sager af principiel karakter, sager hvor der kan opstå spørgsmål om frakendelse efter [§ 147 c, stk. 8](#) eller [9](#), og sager om ophævelse af frakendelse efter [§ 147 f](#) så vidt muligt behandles af det samlede nævn.
- Efter [§ 9](#) betales et gebyr på 500 kr., der tilbagebetales ved helt eller delvist medhold, ved afvisning på grund af formelle mangler eller ved tilbagekaldelse af klagen; offentlige myndigheder, domstolene og Advokatrådet betaler ikke gebyr.
- Efter [§ 16](#) udpeges der forsvarer i frakendelsessager, hvis den indklagede ikke selv har valgt en, og Advokatrådet kan udpege en advokat som anklager.
- Efter [§ 24](#) skal afgørelser være skriftlige og begrundede, indeholde oplysning om dissens og stemmefordeling samt om adgangen til domstolsprøvelse.

At kontradiktionsprincippet og officialprincippet også binder nævnet, blev illustreret i **BS-32242/2022-ROS**, hvor Retten i Roskilde den 11. december 2023 [hjemviste sagen til fornyet behandling i Advokatnævnet](#), fordi nævnet ikke havde fremlagt sagens akter, og advokaten som fratrådt ikke længere havde adgang til dem.

En verserende klage til Advokatnævnet giver derimod ikke i sig selv adgang til at få en advokat afbeskikket i en straffesag, jf. **S-0654-26**, hvor Vestre Landsret den 29. maj 2026 [stadfæstede afslaget på afbeskikkelse trods klage til Advokatnævnet](#). Spørgsmål om forsvarerbeskikkelse hører under [beskikkelse-af-forsvarer](#).

LOV

[Retsplejelovent § 144, stk. 1, 2](#)[Retsplejelovent § 147b, stk. 1-3](#)[Retsplejelovent § 147f, stk. 1](#)

PRAKSIS	Landsretten · Vestre Landsret stadfæster afslag på afbeskikkelse af beskikket forsvarer trods klage til Advokatnævnet	29.05.2026
	Byretten · Hjemvisning af sag om disciplinærstraf til Advokatnævnet grundet utilstrækkelig oplysning	11.12.2023
	Advokatnævnet · Advokatnævnet afviser klage over advokats rådgivning af egen klient grundet manglende retlig interesse	04.12.2025

§ 13 Sanktionssystemet i § 147 c: fra irettesættelse til frakendelse

Sanktionerne er trinvis. Efter [§ 147 c, stk. 1](#) kan Advokatnævnet tildele en irettesættelse eller pålægge en bøde på indtil 300.000 kr., og ved tilsidesættelser »af særlig grov karakter« forhøjes bødemaksimum til 600.000 kr. Efter [stk. 2](#) kan nævnet anvende tvangsbøder og fratage advokaten en sag. Efter [stk. 3](#) kan der ske betinget frakendelse med en prøvetid på op til 5 år, efter [stk. 5](#) midlertidig frakendelse under sagens behandling, og efter [stk. 8](#) egentlig frakendelse i 6 måneder til 5 år eller indtil videre, når advokaten har gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen overtrædelse, og forholdene giver grund til at antage, at den pågældende ikke fremover vil udøve advokatvirksomhed på forsvarlig måde. Bøde- og frakendelsesniveauet blev senest hævet og udvidet ved reformerne i 2007 og 2018 – bødemaksimum blev forhøjet fra 200.000 kr. til 300.000 kr. ved [LOV nr 520 af](#)

6. juni 2007, og adgangen til betinget frakendelse blev indført ved [LOV nr 1540 af 18. december 2018](#) med det formål »at virke præventivt over for advokater, da de med en sådan afgørelse bliver bekendt med, at de nærmer sig en frakendelse«.

Det praktiske bødeniveau fremgår af **BS-121/2016-HRS**, hvor Retten i Horsens den 16. maj 2017 gennemgik nævnets takster i [sagen om manglende daglig bogføring af klientkonto](#): normalbøden er 10.000 kr., og ved gentagelse stiger den – i den konkrete sag til 20.000 kr. som andengangstilfælde. Retten nedsatte dog bøden til 10.000 kr. på grund af væsentlige formildende omstændigheder, herunder at Advokatrådet efterfølgende havde meddelt dispensation fra bogføringsreglerne. Af sagen fremgår også, at gentagelsesvirkningen ikke forudsætter ligartede forhold.

Gentagelsesvirkningens tyngde ses klart i **Sag 237/2016**, hvor Højesteret opretholdt en bøde på 100.000 kr.:

Under hensyn til gentagelsesvirkningen af de tidligere sanktioner, navnlig Højesterets dom af 28. november 2011, og til grovheden af overtrædelsen af god advokatskik i det foreliggende tilfælde finder Højesteret ikke grundlag for at ændre Advokatnævnets afgørelse om sanktionen og nedsætte bøden på 100.000 kr.

Hverken advokatens økonomiske forhold eller en samtidig frakendelse i en anden sag begrundede lempelse. I nævnspraksis anvendes princippet i [straffelovens § 89](#) om tillægsstraf, når der efterfølgende pådømmes forhold begået før en tidligere sanktion – jf. bl.a. **2025-3595** og **2025-1104**.

Frakendelse er i praksis forbeholdt systematiske eller tillidsødelæggende forhold:

Afgørelse	Forhold	Sanktion
2023-4043	21 grove og gentagne tilsidesættelser af advokatpligterne	Frakendelse
2024-2041	Grove overtrædelser af klientkontovedtægten og hvidvaskloven	Frakendelse indtil videre
2025-1104	Misbrug af klientmidler fra to dødsboer, vildledning af tilsynet, manglende ansvarsforsikring	Frakendelse
BS-20068/2023-HOL	Urigtige oplysninger til retten m.v.	Frakendelse indtil videre – stadfæstet af byretten
BS-12694/2022-KBH	Misbrug af reglerne om omkostningsgodtgørelse i skattesager	Frakendelse i 1 år

Se kendelserne i [2023-4043](#), [2024-2041](#) og [2025-1104](#) samt domstolsprøvelsen i [BS-20068/2023-HOL](#) og [BS-12694/2022-KBH](#). Klientkonto- og hvidvaskforholdene behandles nærmere under [hvidvask](#) og subjectet klientkonto-og-hvidvask.

Efter [§ 147 c, stk. 11](#) sendes afgørelsen til klageren, advokaten, Advokatrådet og Justitsministeriet, og nævnet kan offentliggøre den. En frakendelse kan efter [§ 147 f](#) til enhver tid ophæves af nævnet; er frakendelsen sket indtil videre, kan afslag på ophævelse indbringes for retten efter 5 år.

LOV	Retsplejelovent § 147c, stk. 1-11	Retsplejelovent § 147f, stk. 1, 2	Straffeloven § 89
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom om sanktionsfastsættelse for advokats grove tilsidesættelse af god advokatskik på sociale medier 12.12.2017 Byretten · Frakendelse af advokatbesikkelse i et år for misbrug af regler om omkostningsgodtgørelse i skattesager 31.10.2025		

Byretten · Stadfæstelse af Advokatnævnets afgørelse om frakendelse af advokatbestalling indtil videre	27.03.2024
Byretten · Advokat får nedsat bøde for manglende daglig bogføring af klientkonto	16.05.2017
Advokatnævnet · Advokat pålagt tillægsbøde for mangelfuld sagsførelse i entreprisetvist – undlod syn og skøn	13.07.2026
Advokatnævnet · Advokat frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed for misbrug af klientmidler fra to dødsboer, vildledning af Advokatrådets tilsyn og manglende ansvarsforsikring	08.04.2026
Advokatnævnet · Advokat frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed indtil videre for grove overtrædelser af klientkontovedtægten og hvidvaskloven	23.06.2025
Advokatnævnet · Advokat frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed for 21 grove og gentagne tilsidesættelser af advokatpligterne	27.09.2024

§ 14 Domstolsprøvelsen efter §§ 147 d og 147 e – intensitet, opsættende virkning og procesform

Prøvelsesordningen er todelt. Afgørelser om irettesættelse, bøde og tvangsbøder m.v. efter [§ 147 c, stk. 1 og 2](#) indbringes af advokaten selv efter [§ 147 d, stk. 1](#), hvorefter »[r]etten kan stadfæste, ophæve eller ændre afgørelsen«. Fristen er 4 uger, og efter [§ 147 d, stk. 2](#) har sagsanlægget opsættende virkning for afgørelser efter [§ 147 c, stk. 1](#). Sagen anlægges efter [stk. 3](#) mod Advokatnævnet i den borgerlige retsplejes former ved den ret, i hvis kreds advokaten har kontor.

Frakendelsesafgørelser efter [§ 147 c, stk. 3, 4, 8 eller 9](#) følger derimod [§ 147 e](#): advokaten anmoder justitsministeren om sagsanlæg inden 4 uger, hvorefter ministeren anlægger sagen. Her er der ikke automatisk opsættende virkning – efter [§ 147 e, stk. 3](#) bestemmer retten på et forberedende retsmøde ved kendelse, om anmodningen har opsættende virkning, og mødet skal afholdes inden 4 uger efter sagens anlæg.

Prøvelsens intensitet. Domstolene prøver både skyld og sanktion udtømmende, men med tilbageholdenhed. Højesteret fastslog i **Sag 237/2016**:

Det ligger endvidere i prøvelsesordningen, at domstolene udtømmende kan prøve Advokatnævnets fastsættelse af sanktionen i den konkrete sag. Som fastslået i Højesterets dom af 13. november 2009 (UfR 2010.423) er en disciplinærbøde ikke en straf for et strafbart forhold...

Samtidig fandt Højesteret ikke grundlag for at tilsidesætte nævnets praksis om sanktionsfastsættelse. Byretspraksis har omsat dette til en tilbageholdenhedsnorm: i **BS-32242/2022-ROS** lagde Retten i Roskilde til grund, at [§ 147 d, stk. 1](#) giver adgang til udtømmende prøvelse, men at der skal udvises tilbageholdenhed, jf. Højesterets dom i UfR 2018.1160 H – og [hjemviste sagen](#), da der var skabt usikkerhed om nævnets grundlag, men ikke grundlag for frifindelse.

Udfaldsmønsteret. Prøvelsen er reel. Retterne stadfæster (fx **BS-2034/2022-KBH** og **BS-31709/2024-OLR** om [klientfiskeri](#)), nedsætter (**BS-121/2016-HRS** og **BS-1084/2024-OLR**), ændrer sanktionsart (- **BS-21844/2020-FRB**, hvor [bøden blev ændret til irettesættelse](#)) eller hjemviser. Også Højesteret har ændret sanktionsarten, jf. **BS-178/2007-HJR**, hvor bøden blev erstattet af en irettesættelse, jf. [§ 147 e, stk. 1](#) og [§ 147 c, stk. 1](#). Sanktionsspørgsmålet var også omdrejningspunktet i **BS-46/2015-OLR** om [Advokatnævnets kendelse og spørgsmålet om sanktion](#).

Procesformen. Disciplinærsager kan ikke uden videre køres som småsag. I **BS-2339/2009-VLR** stadfæstede Vestre Landsret den 1. december 2009 henvisningen til almindelig proces i [sagen om prøvelse af Advokatnævnets kendelse](#):

Landsretten finder, at en disciplinærsag i forbindelse med tilsidesættelse af god advokatskik, hvor der er nedlagt påstand om bødestraf, og hvor afgørelsen i tilfælde af, at retten stadfæster afgørelsen, vil blive offentliggjort med oplysning om advokatens navn, ud fra en general betragtning vil have særlig betydning for den pågældende advokat.

At advokaten selv ikke ønskede almindelig proces, kunne ikke tillægges betydning.

LOV

Retsplejeloven § 147d, stk. 1-3

Retsplejeloven § 147e, stk. 1-3

Retsplejeloven § 147c, stk. 1

PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom om sanktionsfastsættelse for advokats grove tilsidesættelse af god advokatskik på sociale medier	12.12.2017
	Højesteret · Højesterets dom om grænserne for advokaters ytringsfrihed og kritik af domstole i relation til god advokatskik	03.09.2008
	Landsretten · Landsret nedsætter bøde til advokat for utilstrækkelig varetagelse af klients interesser i erstatningssag	23.05.2025
	Landsretten · Stadfæstelse af Advokatnævnets afgørelser om "klientfiskeri" og manglende efterlevelse af retskendelse	01.04.2025
	Landsretten · Advokatnævnets kendelse om tilsidesættelse af god advokatskik - spørgsmål om sanktion	28.01.2016
	Landsretten · Prøvelse af Advokatnævnets kendelse vedrørende tilsidesættelse af god advokatskik	01.12.2009
	Byretten · Stadfæstelse af Advokatnævnets bøder til advokat for klientfiskeri og uretmæssig tilbageholdelse af sagsakter	22.05.2024
	Byretten · Hjemvisning af sag om disciplinærstraf til Advokatnævnet grundet utilstrækkelig oplysning	11.12.2023
	Byretten · Ansat advokat groft tilsidesatte ikke god advokatskik ved forsinket genoptagelsesansøgning – bøde ændret til irrettesættelse	24.06.2022
	Byretten · Advokat får nedsat bøde for manglende daglig bogføring af klientkonto	16.05.2017

§ 15 Sammenfatning: hvad praksis siger om advokaters adfærdsnorm

Praksis efter [retsplejelovens § 126](#) tegner et sammenhængende billede.

Normen er dynamisk, men ikke uforudsigelig. Generalklausulen udfyldes gennem Advokatnævnets kendelser og domstolenes prøvelse, med De Advokatetiske Regler og CCBE's normer som vejledende – ikke bindende – fortolkningsbidrag. Den tilbagevendende formel er, om advokaten er gået videre, end en berettiget varetagelse af klientens interesser tilsiger.

Uafhængigheden er både strukturel og funktionel. [§ 122](#) holder advokaten fri af det offentlige, [§§ 124 og 124 c](#) holder advokatselskabet fri af uvedkommende ejerinteresser, og [§ 126, stk. 1](#) holder den enkelte opgave fri af advokatens egne interesser. Kravet skærpes, når advokaten optræder som uvildig undersøger – her kræves både forudgående konflikttjek og reel kontradiktion inden afrapportering.

Loyaliteten har en ydre grænse. Advokaten skal forfølge klientens sag energisk, men må ikke intimidere vidner, fremsætte grundløse beskyldninger mod dommere, udøve klientfiskeri eller modarbejde retsafgørelser. Ytringsfriheden efter EMRK artikel 10 beskytter advokatens faglige kritik, men ikke angreb, der undergraver retssystemets integritet.

Sanktionerne er graduerede og kumulative. Fra irrettesættelse over normalbøden på 10.000 kr. – fordoblet ved gentagelse, uanset om forholdene er ligeartede – til bøder i seks cifre, salærbortfald og frakendelse. Gentagelsesvirkningen er den enkeltfaktor, der oftest afgør sanktionsniveauet.

Tilsynet er selvregulering under lovbunden kontrol. Advokatrådet skal efter 2018-reformen føre et risikobaseret, planlagt, dokumenteret og reaktivt tilsyn, understøttet af oplysningspligt, obstruktionsforbud og en informationsstrøm fra domstole, politi, anklagemyndighed, skattemyndigheder og kriminalforsorg. Advokatsamfundet er ikke en del af den offentlige forvaltning, men er bundet af tavshedspligten i § 143 b.

Retssikkerheden ligger i domstolsprøvelsen. Efter § 147 d og § 147 e kan afgørelserne prøves udtømmende, med opsættende virkning for bøder og irettesættelser og med rettens konkrete stillingtagen til opsættende virkning i frakendelsessager. Domstolene udviser tilbageholdenhed over for nævnets faglige vurdering, men griber ind, når grundlaget er utilstrækkeligt oplyst, eller sanktionen er uproportional.

Oversigten er paraply-/principoversigten for advokaters adfærd. Den detaljerede kasuistik om god advokatskik i de enkelte sagstyper, interessekonflikter, tavshedspligt i snæver forstand, salær, klientkonto, advokatselskaber og beskikkelse behandles i de særskilte oversigter, ligesom advokaternes civilretlige erstatningsansvar hører under [advokatansvar](#).

LOV

[Retsplejeloven § 126, stk. 1-6](#)
[Retsplejeloven § 143, stk. 2](#)
[Retsplejeloven § 147c, stk. 1](#)
[Retsplejeloven § 147d, stk. 1](#)

PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom om advokats tilsidesættelse af god advokatskik ved advokatundersøgelse af sexchikane	07.05.2025
	Højesteret · Højesterets dom om KPMG Laws uafhængighed og overholdelse af god advokatskik	05.02.2025
	Højesteret · Højesterets dom om interessekonflikt og utilstrækkeligt konflikttjek ved uvildige advokatundersøgelser (Udbytteskat-sagen)	01.09.2022
	Højesteret · Højesterets dom om sanktionsfastsættelse for advokats grove tilsidesættelse af god advokatskik på sociale medier	12.12.2017
	Byretten · Stadfæstelse af Advokatnævnets bøder til advokat for klientfiskeri og uretmæssig tilbageholdelse af sagsakter	22.05.2024
	Advokatnævnet · Advokat frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed for 21 grove og gentagne tilsidesættelser af advokatpligterne	27.09.2024

REFERENCE Lovgrundlag

6 paragraffer

Retsplejeloven § 122	stk. 2	Retsplejeloven § 124	
Retsplejeloven § 126	stk. 1	Retsplejeloven § 143	stk. 2
Retsplejeloven § 147c	stk. 1	Retsplejeloven § 147d	stk. 1

MATERIALE Citerede afgørelser

49 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

9

07.05.2025	Højesterets dom om advokats tilsidesættelse af god advokatskik ved advokatundersøgelse af sexchikane	33382-2024
05.02.2025	Højesterets dom om KPMG Laws uafhængighed og overholdelse af god advokatskik	7158-8603

01.09.2022	Højesterets dom om interessekonflikt og utilstrækkeligt konflikttjek ved uvildige advokatundersøgelser (Udbytteskat-sagen)	26376-2021-- hjr-og-26377-2021-hjr
10.08.2018	Fransk advokat uden dansk prøve i retspleje havde ikke møderet for landsretten	36-2018
12.12.2017	Højesterets dom om sanktionsfastsættelse for advokats grove tilsidesættelse af god advokatskik på sociale medier	237-2016
04.04.2017	Fastsættelse af sagsomkostninger for advokatvirksomhed repræsenteret ved egne advokater	213-2016
07.10.2015	Højesteret ændrer landsrettens kendelse: Advokat fritages for at afgive vidneforklaring i dødsboskiftesag	672-767
03.09.2008	Højesterets dom om grænserne for advokaters ytringsfrihed og kritik af domstole i relation til god advokatskik	6117-7328
13.02.2008	Højesterets dom om tilsidesættelse af god advokatskik ved salæropkrævning trods retshjælpsdækning	4833-5824
EU-DOMSTOLEN · EUROPÆISK DOMSTOL		2
01.08.2025	Kendelse om intervention: Den tyske advokatforenings adgang til at intervenere i sag om sanktioner mod Rusland vedrørende juridisk rådgivning	C-865/24
10.03.2021	Advokaters frie udveksling af tjenesteydelser og kravet om samarbejde med en lokal advokat i sager med ret til selvrepræsentation	C-739/19
LANDSRETTEEN · ANKEINSTANS		12
29.05.2026	Vestre Landsret stadfæster afslag på afbeskikkelse af beskikket forsvarer trods klage til Advokatnævnet	S-0654-26
23.05.2025	Landsret nedsætter bøde til advokat for utilstrækkelig varetagelse af klients interesser i erstatningssag	10512-12393
01.04.2025	Stadfæstelse af Advokatnævnets afgørelser om "klientfiskeri" og manglende efterlevelse af retskendelse	10425-12275
18.12.2024	Landsretsdom om advokats personlige hæftelse for skønsmandshonorar som rettergangsfuldmægtig	9588-11175
28.01.2016	Advokatnævnets kendelse om tilsidesættelse af god advokatskik - spørgsmål om sanktion	23-23
01.12.2009	Prøvelse af Advokatnævnets kendelse vedrørende tilsidesættelse af god advokatskik	281-322
20.05.2009	Landsrettens dom om frakendelse af advokatvirksomhed efter dom for bedrageri	6416-7697
11.06.2008	Stadfæstelse af pålæg om vidneforklaring for advokat i sag om ægtepagts gyldighed	7136-8574
15.06.2007	Afgørelse om nægtelse af udlevering af advokatbeskikkelse efter konkurs	4824-5811
22.05.2007	Stadfæstelse af Advokatnævnets kendelse om tilsidesættelse af god advokatskik vedrørende rådgivning om retshjælpsforsikring og salær	4823-5810
29.03.2007	Dom om god advokatskik vedrørende udtalelser om dommer i ankestævning	6115-7326

04.06.1997	Frakendelse af retten til at udøve advokatvirksomhed grundet betydelig gæld	5738-6853
BYRETTE · FØRSTE INSTANS		7
31.10.2025	Frakendelse af advokatbesikkelse i et år for misbrug af regler om omkostningsgodtgørelse i skattesager	10396-12234
22.05.2024	Stadfæstelse af Advokatnævnets bøder til advokat for klientfiskeri og uretmæssig tilbageholdelse af sagsakter	10377-12207
27.03.2024	Stadfæstelse af Advokatnævnets afgørelse om frakendelse af advokatbestalling indtil videre	5440-6523
11.12.2023	Hjemvisning af sag om disciplinærstraf til Advokatnævnet grundet utilstrækkelig oplysning	10447-12302
24.06.2022	Ansæt advokat groft tilsidesatte ikke god advokatskik ved forsinket genoptagelsesansøgning – bøde ændret til irrettesættelse	10901-14025
16.05.2017	Advokat får nedsat bøde for manglende daglig bogføring af klientkonto	924-1122
11.01.2012	Københavns Byret stadfæster bøde til advokat for manglende rådgivning om tilstandsrapport	2148-2565
DEN SÆRLIGE KLAGERET · SPECIALRET		1
26.06.2024	Alvorlig misbilligelse til dommer for udtalelse om "fusket" advokatfirma	23/42354
ADVOKATNÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS		18
13.07.2026	Advokat pålagt tillæggsbøde for mangelfuld sagsførelse i entreprisetvist – undlod syn og skøn	2025-3595
08.06.2026	Advokat idømt bøde på 40.000 kr. for systematisk undladelse af kopi til modpartsadvokat, uberettiget skatteanmeldelse og grov trussel om politianmeldelse med sigte på klagerens udvisning	2025-2427
08.04.2026	Advokat frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed for misbrug af klientmidler fra to dødsboer, vildledning af Advokatrådets tilsyn og manglende ansvarsforsikring	2025-1104
26.01.2026	Advokat idømt bøde på 200.000 kr. og mister salærer på 824.000 kr. for skjult opkrævning og uberettiget depositum i dødsbo	2024-3684
04.12.2025	Advokatnævnet afviser klage over advokats rådgivning af egen klient grundet manglende retlig interesse	2025-3307
07.11.2025	Advokat idømt bøde på 20.000 kr. og salær bortfaldet for urigtige oplysninger og manglende orientering af klient	2024-3586
05.11.2025	Advokat idømt bøde for forsinket afregning af sagsomkostninger og utilbørlig omtale af klients mentale tilstand	2025-365
02.10.2025	Advokat pålagt bøde for gentagne og grove tilsidesættelser af god advokatskik – for sen anke, manglende afregning af sagsomkostninger og vildledning af klienter	2025-1218
23.06.2025	Advokat frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed indtil videre for grove overtrædelser af klientkontovedtægten og hvidvaskloven	2024-2041

31.10.2024	Advokat frifundet for tilsidesættelse af god advokatskik ved politianmeldelse for hæleri på vegne af klient	2024-1612
30.10.2024	Advokat pålagt bøde for at nægte forsikringsanmeldelse af erstatningskrav og for at kræve ansvarsfrihed som betingelse for fortsat bistand	2024-771
27.09.2024	Advokat frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed for 21 grove og gentagne tilsidesættelser af advokatpligterne	2023-4043
26.03.2024	Advokat frifundet for at indkalde modpartens tidligere advokat som vidne uden forudgående orientering	2023-3724
27.02.2023	Advokat pålagt bøde på 10.000 kr. for børnesamtale på kontor i konfliktfyldt forældreansvarssag	2022-2814
27.08.2021	Advokat frifundet for tilsidesættelse af god advokatskik efter brug af ordet "fjols" over for klient	2021-1623
03.09.2013	Advokat frifundet for tilsidesættelse af god advokatskik ved udtræden af sommerhusmangelsag – begge salærer godkendt	2012-141
13.12.2012	Advokat frifundet for tilsidesættelse af god advokatskik – anvendelse af oplysninger fra afvist klienthenvendelse til udlæg i fogedret	2011-2933
31.08.1999	Advokat pålagt bøde for at udtræde af erstatningssag på forældelsesdagen uden tilstrækkeligt varsel	02-0401-98-1655

FORARBEJDE Betænkninger

2 referencer

Betænkning om retsplejelovens regler om advokater

nr. 1479 · 2006 · Justitsministeriet

Betænkning vedrørende revision af retsplejelovens afsnit om advokater

nr. 871 · 1979 · Justitsministeriet